

især for deres efterladtes Skyld, men *Dødsrædsel* saa kun kun i dette ene Tilfælde.

Men meget andet sørgeligt fik hun at se. Hospitalerne var ofte i den gyseligste Forfatning; der var dem, hvor der kun kom en Læge hver tredje eller fjerde Dag, og de Syge passede saa hverandre, saa godt de kunde. Hvad det var for saadanne Stakler, at en kærlig og praktisk dygtig Kvinde kom og tog sig af dem, kan man tænke sig. Det var en Straale fra en hel anden Verden — fra Hjemmet. „Ganske uvilkaarlig kom vi i et moderligt Forhold til dem, som Kvinder næsten ufravigelig gør overfor Sygdom og Svaghed; vi tiltalte dem med „min Dreng“, „min Søn“, „min Lille!“ Og Soldaterne gik lige saa naturligt ind paa det; „der var sjælden nogen, jeg hjalp“, siger Mrs L., „uden at han fortalte mig, at jeg lignede hans Moder, eller hans Kone eller hans Søster“. Kvindernes Kendskab til Madlavning, deres Sans for Hygge, deres Øvelse i at omgaas Børn — de syge Soldater var som Børn — kom her til uvurderlig Nytte. Thi ofte var Nøden og Elendigheden saa forfærdelig, at de syge *opgav sig selv* — og da saa det haabløst ud for dem, men da viste Kvindernes Evne til at vække de slumrende Livsaander sig efter en ukjendt Maalestok.

Saaledes fortæller Mrs. Livermore, at hun blev sendt til et Felthospital ved Young's Point.

„Det var et sørgeligt Sted. Sengene stod paa den bare Jord, og denne var saa fugtig, at den gav efter for hvert Trin, og Fodsporene fyldtes med Vand. Vejret var meget varmt, og Luften var fuld af Myg, smaa Fluer og en saadan Masse af store grønne Spyfluer, at deres Summen lød som en Bikubes. De syge laa saa stille, som om de allerede var døde. De fleste havde været syge i lang Tid og havde opgivet alt Haab. Mange af dem løftede ikke en Gang deres Haand for at jage Fluerne væk, der krøb i deres Ansigt, ind i Øjne, Øren, Næse og Mund.

Jeg gik igjennem den lange Gang mellem de to Rækker Senge hele Teltet igjennem, men end ikke det usædvanlige Syn af en Kvinde fik en eneste af dem til at tale; de fulgte mig næppe med Øjnene. Jeg *maatte* have denne Sløvhed brudt. Saa indsaa jeg, at jeg *maatte* slaa et eller andet Slag. Jeg stillede mig da op midt i Teltet og sagde med saa munter en